

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Petiti Philosophi & Doctoris Medici, Miscellaneorum Observationum Libri quatuor

Petit, Pierre

Trajecti ad Rhenum, 1682

Cap. III. Lacuna in textu Ciceronis ex conjectura suppletur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13245

lib. I. de Eratosthene loquens: Ο δὲ Δαμάσῃ χρώμενος
 μάρι, οὐδὲν διαφέρει τῷ καλοῦντι μάριον τὸν βεργαῖον,
 ἢ τὸν Μεσσηνικὸν Εὐήμερον, καί τις ἄλλος, ἔς αὐτὸς εἰρηκε δια-
 βάλλων τὴν Φλυαρίαν. Veruntamen constat magnum fuisse
 apud vulgus nomen ejus, magnam famam librorum.
 Quod ex verbis Ciceronis e libro primo de Nat. Deorum
 supra allatis intelligi potest. Et Dei providentia factum
 esse putandum est, ut ex ipsis Ethnicis existerent qui omni
 religione tollenda, imprudentes veræ pietati viam argu-
 mentorum opportunitate munirent.

CAPUT III.

Lacuna in textu Ciceronis ex conjectura suppletur.

Non longe ab initio libri primi de *Natura Deorum* lacuna hæc pridem notata est. Nempe in ipso exordio totius disputationis, quod est ejusmodi: *Cum multa res in philosophia nequaquam satis adhuc explicatae sunt, tum perdifficilis, Brute, quod tu minime ignoras, & perobscura questio est de natura Deorum, quæ & ad cognitionem animi pulcherrima est, & ad moderandam religionem necessaria. De qua tam variæ sunt doctissimorum hominum, tamque discrepantes sententiæ, ut magno argumento esse debeat, causam, id est, principium philosophiæ esse scientiam: prudenterque Academicos a rebus incertis assensionem cohibuisse.* Mutilum, inquam, esse hunc locum, præter Lambini auctoritatem, qui hunc ut corruptum asterisco notavit, sententiæ ipsius absurditas cogit fateri. Quod miror Manutium non vidisse, neque Manutio majorem Turnebum, qui hanc lectionem tuentur.

At enim vero non video, quo sensu scientia causa & principium

cipium philosophiæ dici possit. Nam esse exitum & finem palam est. Omnes quippe hoc consilio ad philosophandum accedunt, ut sedula peruestigatione caussarum alicujus rei sive effectus, naturam penitus, quod scientiæ est munus, comprehendant.

Ceterum quam certum est hunc contextum esse hiulcum, tam difficile arbitror, quæ desunt supplere. Id quidem meliorum librorum ope plane præstari posset; si extarent. An autem extant, me latet. Interea vero quid mihi nunc de supplenda hac lacuna in mentem venit, dicam. Ita mihi videor hanc posse supplere. Post hæc verba: *ut magno esse argumento debeat, causam, id est, principium Philosophiæ, suppleo, [ab amore quidem scientiæ esse ductum, finem tamen non esse] scientiam.* Plana & dilucida hoc modo sententia est. Præfatur primum difficilem esse quæstionem de natura Deorum, idque intelligi ex varietate opinionum, & dissensu philosophorum circa hanc quæstionem. Ex quo infert omnes studio quidem & amore scientiæ impelli ad philosophandum, quod idem est atque hunc amorem esse causam & principium philosophiæ: non tamen hujus finem esse scientiam. Non enim finis scientia, si ad eam nemo pervenit. Quippe hoc finis differt a scopo, quod ad scopum sufficit animi destinatio & consilium: finis nisi operis successu non intelligitur. Indicium infelicitatis & laboris nunquam ad finem pervenientis in via veritatis, discordes philosophorum circa idem quæsitum sententiæ. Ex quibus *Cicero* arguit prudenter fecisse Academicos, qui a rebus incertis assensionem cohiberent. Hanc esse mentem *M. Tullii* eo loco, hoc consilium, cuiusvis animam advertenti apparere arbitror. Ex quo etiam spes fit, quod ad verba attinet, quæ hic affero ad hiatum supplendum; non esse admodum dissimilia iis, quibus vir ille summus sententiam expresserat. Ita igitur interim liceat supplere hunc locum, cum dum aliquis nondum re-

B

per-

pertus liber e tenebris emergens, ipsam & Ciceronis manum repræsentaverit.

CAPUT IV.

Ciceroniani loci hæcenus deplorati, de Dionysii Syracusarum tyranni obitu & sepultura, emendatio ex conjectura tentatur.

Ereor ut homines, quæ hic molior, accepturi sint: sane enim facinus audax aggredior, desperatum seclis Ciceronis locum ex conjectura restituere. Amore autem impellor literarum: quo mihi placabiliores fore spero eruditos, ac veniam duros, si qui desultoria hæc & subcivæ operæ ponere ante oculos non dedignabuntur. Locus is exstat in tertio de *Nat. Deorum* libro. Ibi Latiarum parens literarum, ejus quem dixi, tyranni scelerosa & impia aliquot facta referens, ex his Academice arguit contra providentiam, nihilo deteriore hunc propterea usum fuisse fortuna, neque dum vixit, quicquam mali admodum expertum, quo Deos sibi esse iratos intelligeret: quin imo domi in pace diem ultimum clausisse. *Hunc igitur nec Olympius Jupiter fulmine percussit, nec Æsculapius misero diuturnoque morbo intabescens interemit: atque in suo lectulo mortuus in Tympanidis rogum illatus est: eamque potestatem, quam ipse per scelus erat nactus, quasi justam & legitimam, hereditatis loco filio tradidit.* In eo igitur negotium est, quod Dionysius post mortem in *Tympanidis rogum* illatus dicitur; quid scilicet *Tympanidis* nomine intelligi debeat: aliquis homo, an locus. Atqui non esse loci nomen certo hinc patet, quod *Tympanidis rogum* dicit, si autem hominem

nem